

Integrace v LatAm

12.4.2010

Počátky integrace

- Od 60. let
- Vychází z tradice „bolívarského snu“
- Mnoho integračních seskupení, jejich mapa je nepřehledná
- První integrací je Latinskoamerické sdružení volného obchodu (ALALC) – 1960
- Ihned následuje Středoamerický společný trh (CACM)
- V roce 1969 podepsána Cartagenská dohoda – vznik Andské skupiny

70. a 80. léta

- Vývoj světové ekonomiky paralyzoval integrační snahy
- Po celé LA narůstá státní protekcionismus a neochota spolupracovat
- Přesto vznikají další iniciativy – CARICOM, Amazonský pakt
- „Ztracená dekáda“

90. léta

- „Renesance integrace“
- Velké změny v politické i bezpečnostní oblasti v regionu
- Jak obnovení spolupráce či její transformace, tak vznik nových projektů, jako je Mercosur či NAFTA

Etapy integračního procesu

- Dle Bély Ballasy:
- 1: zóna volného obchodu – odstranění překážek obchodu mezi zeměmi, nikoliv navenek
- 2: celní unie – koordinace obchodní politiky, existence společného celního sazebníku
- 3: vnitřní trh – kromě zboží též volný pohyb služeb, osob a kapitálu
- 4: HMU – odstranění národních měn, koordinace ekonomických politik a rozpočtové politiky

Andské společenství národů

- Dohoda z Cartageny již z roku 1969
- V 70. letech vystupuje Chile z důvodu rozdílného pohledu na ekonomiku
- 80. léta poněkud ustrnulý proces
- V 90. letech nový impuls, snaha o vytvoření společného trhu s politickými prvky (náznaky společné zahraniční politiky)
- V současné chvíli v krizi, vystoupila Venezuela, Bolívie je do budoucna s otazníkem

MERCOSUR

- Založen 1991 Smlouvou z Asunciónu (změněno již 1994 Smlouvou z Ouro Preta)
- Na počátku výrazný politický podtext – sbližování Argentiny a Brazílie
- Krizová léta 1999-2003 – pád HDP, evidentní snížení provázání ekonomik
- V současné době dokončována celní unie, pak je v plánu společný trh

Problémy MERCOSURU

- Dominance Brazílie
- Různý pohled na integraci ze strany malých a velkých států
- Politický nebo obchodní integrační proces?
- Dlouhé přistupování Venezuely
- Neschopnost vyjednat si obchodní smlouvy mimo oblast LatAmu
- Není oslabeno postavení vznikem Unasuru?

NAFTA

- Původně měla být jen US-CAN
- Velká snaha prezidenta Salinase připojit se k projektu
- Vznik v roce 1994
- Striktně mezivládní charakter

Kritika NAFTA

- Většinou zleva
- Dopad na mexické zemědělství
- Nedostatečné snižování míry chudoby
- Rozevírání nůžek mezi severem a jihem Mexika
- Dopady na životní prostředí - Maquiladoras
- Deindustrializace USA, ztráta pracovních příležitostí

Cesta k FTAA

- Iniciativa USA – Bush starší – 1990 – Iniciativa pro Ameriky „zóna volného obchodu od Anchorage po Ohňovou zemi
- Summit v Miami – Deklarace principů – mezi jinými i závazek vytvořit FTAA do roku 2005
- Hayes: úspěchu napomohla shoda na širokém spektru otázek, nutnost na nich spolupracovat a fakt, že vlády měly demokratický mandát

Další vývoj

- 1998 Summit v Santiagu
- Principy vytváření FTAA:
  - 1) Vše založeno na konsenzu
  - 2) V souladu s pravidly WTO
  - 3) Přijímat se bude dohoda jako celek „single undertaking“
  - 4) Komplementarita s již existujícími procesy

Miami 2003

- Zlom, nešťastné naplánování po neúspěšném jednání WTO v Cancúnu
- Snaha o vyjednávání buďto „variabilní geometrie“, nebo „FTAA-lite“
- FTAA dodnes nevznikla

Největší problémy FTAA

- Pozice některých zemí
- Problematika zemědělství
- Existence integračního seskupení zahrnujícího prakticky celou JA – Jihoamerické společenství národů

UNASUR

- Jihoamerický projekt pod taktovkou Brazílie
- Hlavní sídlo v Quito
- Výrazně institucionálně inspirováno Evropskou unií
- Vize volného pohybu osob, zboží (2014-2019)
společné měny
- Účastní se všechny státy jižní Ameriky